

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Στη συνέχεια δίνονται δύο θέματα, ένα από την Τράπεζα θεμάτων και ένα εκτός της Τράπεζας θεμάτων. Οι συνάδελφοι που θέλουν το διαγώνισμά τους να είναι προσομοίωση των ενδοσχολικών εξετάσεων θα πρέπει να αξιοποιήσουν το πρώτο διαγώνισμα, δηλαδή το διαγώνισμα της Τράπεζας θεμάτων. Οι συνάδελφοι που θέλουν το διαγώνισμά τους να είναι προσομοίωση των πανελλαδικών εξετάσεων θα πρέπει να αξιοποιήσουν το δεύτερο διαγώνισμα, δηλαδή το διαγώνισμα που δεν έχει αντληθεί από την Τράπεζα θεμάτων.

Όσον αφορά το πρώτο διαγώνισμα, αυτό αντλήθηκε από την πλατφόρμα της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας που αναπτύχθηκε (MIS5070818 - Τράπεζα θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Γενικό Λύκειο-ΕΠΑΛ) και είναι διαδικτυακά στον δικτυακό τόπο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) στη διεύθυνση (<http://iep.edu.gr/el/trapeza-thematon-arxiki-selida>)

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 1)

Α' Γενικού Λυκείου

Μ. Δευτέρα 29 Απριλίου 2024 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

Εμείς δεν θα γεράσουμε άραγε;

[Η Κατερίνα Τζωρτζακάκη είναι ψυχολόγος και συγγραφέας. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ηλικιωμένων (1 - 10 - 2019) ανάρτησε αυτό το άρθρο στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα HUFFPOST. Το κείμενο προσπελάστηκε διαδικτυακά στις 02 - 04 - 2021. (διασκευή)]

Καθημερινά στη σημερινή κοινωνία αγωνιζόμαστε, για να κερδίσουμε χρήματα και αναγνώριση. Ωστόσο, αφήνουμε επιδεικτικά τους ηλικιωμένους πίσω. Και αυτό είναι ένα μεγάλο παράδοξο. Ακόμη κι αν δεν μας περισσεύει αγάπη για τους άλλους, δεν θα έπρεπε με κάποιο τρόπο να προνοούμε, ώστε η δική μας η ζωή στο μακρινό μέλλον να είναι ανθρωπίνη;

Είναι στη φύση του ανθρώπου να μη σκέφτεται τα γηρατειά. Συνήθως νιώθουμε μέχρι μια ηλικία άτρωτοι, πως κάπως μαγικά εμείς δεν θα βρεθούμε σε αυτή τη θέση και θα είμαστε για πάντα νέοι και δυνατοί. Σπάνια αναρωτιόμαστε τι θα μπορέσει να απαλύνει τη μοναξιά, τον πόνο της απώλειας, την αδυναμία του σώματος. Στην τηλεόραση παρελαύνουν κακέκτυπες μορφές «τραβηγμένες», που απορεί κανείς αν όντως πιστεύουν πως ξεγελούν, αν όντως πιστεύουν πως αρέσουν. Κι αυτά τα πρότυπα ακολουθούνται από τους υπολοίπους κι έτσι προχωράμε, μα κανένας άνθρωπος ποτέ δεν κατάφερε να νικήσει την πραγματικότητα, κανένας δεν αντιστάθηκε ποτέ στη ροή της ζωής. Το ποτάμι του χρόνου μάς παρασέρνει όλους, έστω κι από λίγο, μέρα με τη μέρα.

Βέβαια, η νέα γενιά είναι υπερφορτωμένη με δραστηριότητες και η παλιά φεύγει πικραμένη. Η ενδιαμέση γενιά είναι γεμάτη άγχος και ενοχή. Αυτό που δεν καταλαβαίνουμε είναι πως αφήνουμε έτσι πλούτο να φεύγει από τα χέρια μας σαν νερό. Οι ηλικιωμένοι έχουν ζήσει σε παλιότερες εποχές, έχουν γνώση, είναι το μόνο που μας συνδέει με το παρελθόν μας. Χωρίς το παρελθόν μας δεν έχουμε ταυτότητα, τα παιδιά μας μένουν χωρίς ρίζες, η χώρα μας χάνει όλα εκείνα που την κάνουν να ξεχωρίζει.

Τί θα πρέπει, λοιπόν, να γίνει; Μήπως τελικά τα παιδιά του νηπιαγωγείου και του δημοτικού θα έπρεπε να επισκέπτονται τα γεροκομεία και να ακούνε ιστορίες από τις παλιές εποχές; Μήπως οι έφηβοι, αντί να μαθαίνουν τόσες ξένες γλώσσες, θα έπρεπε να κάνουν εθελοντισμό κάποιες ώρες; Και όσοι σπουδάζουν ανθρωπιστικές επιστήμες θα μπορούσαν άραγε να γίνουν χρήσιμοι σε προγράμματα υποστήριξης ηλικιωμένων, αποκτώντας έτσι και πολύτιμη εμπειρία; Κάποια καθηγήτρια μού περιέγραψε τους σύγχρονους μαθητές ως αδιάφορους για όλα. Μα οι έφηβοι προσπαθούν απεγνωσμένα να αντιγράψουν εμάς τους ενήλικους. Αν μας ενοχλούν τόσο, είναι επειδή είναι ο πιο αληθινός καθρέφτης μας.

Έτσι, η αλυσίδα της σημερινής κοινωνίας έχει σπασμένους κρίκους, έχει γενιές απομακρυσμένες, έχει εγωπάθεια και ατομικισμό. Χρειάζεται να δώσουμε χώρο στους ηλικιωμένους, να τους δώσουμε δύναμη, έτσι ώστε να μπορέσουν κι εκείνοι να υποστηρίξουν την κοινωνία, όπως και για όσο μπορούν. Ο άνθρωπος της νέας εποχής έχει πληροφορίες και επιστήμη, μα χρειάζεται και ανθρωπιά και λογικό νου. Χρειάζεται να φέρεται στους άλλους με τον τρόπο που θέλει να του φερθούν. Ας κοιτάξουμε, λοιπόν, το πρόσωπό μας στον καθρέφτη κι ας αναρωτηθούμε έστω και μια φορά: Εμείς δεν θα γεράσουμε άραγε;

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

[Αναφορά στον Γκρέκο]

[Το απόσπασμα προέρχεται από το βιβλίο του Καζαντζάκη με τίτλο «Αναφορά στον Γκρέκο», κεφάλαιο Γ', και αναφέρεται στον παππού του.]

[. . .] Δυο φορές τον χρόνο, τη Λαμπρή και τα Χριστούγεννα, κινούσε από το μακρινό χωριό ο παππούς μου κι έρχονταν στο Μεγάλο Κάστρο να δει τ' αγγόνια και την κόρη. Λογάριαζε πάντα κι έρχονταν να χτυπήσει την πόρτα την ώρα που κάτεχε πως το θειό ο γαμπρός του δεν ήταν στο σπίτι. Γέρος κοτσονάτος, με άκουρα άσπρα μαλλιά, με γαλάζια γελούμενα μάτια, με βαριές χερούκλες όλο ρόζους. Άπλωνε να με χαϊδέψει, και το δέρμα μου ξεγδέρνονταν. [...]

Η γυναίκα του είχε πεθάνει κι αυτή από χρόνια, και κάθε που ερχόταν ο παππούς μου στο σπίτι έφερνε την αθιβολή ¹ της και τα μάτια του βούρκωναν. Την αγαπούσε περισσότερο και από τα χωράφια του, και τη σέβονταν. Φτωχός ήταν όταν παντρεύτηκε, μα υπομονευόταν: «Πράγμα ² δεν είναι, έλεγε, η φτώχεια και η γύμνια, φτάνει να 'χεις καλή γυναίκα».

Παλιά συνήθεια ήταν τότε στα χωριά της Κρήτης, όταν γύριζε το δειλινό ο άντρας από τα χωράφια, να του 'χει η γυναίκα του έτοιμο χλιαρό νερό, να σκύβει να του πλένει τα πόδια. Ένα δειλινό γύρισε ο παππούς μου κατακουρασμένος από τη δουλειά, κάθισε στην αυλή, κι ήρθε η γυναίκα του με μια λεκάνη χλιαρό νερό, γονάτισε μπροστά του κι άπλωσε να του πλύνει τα σκονισμένα πόδια. Ο παππούς μου την κοίταξε με συμπόνια, είδε τα χέρια της που τα 'χε φάει η καθημερινή λάττρα του σπιτιού, είδε τα μαλλιά της που είχαν αρχίσει και άσπριζαν, τη λυπήθηκε. Σήκωσε το πόδι, έδωσε μια στη λεκάνη το νερό και την αναποδογύρισε.

«Από σήμερα και πέρα, γυναίκα, είπε, δε θα μου πλένεις τα πόδια· δεν είσαι μαθές δούλα μου, γυναίκα μου είσαι και κυρά μου» [...]

¹ αθιβολή: κουβέντα, σκέψη

² πράγμα: τίποτα

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

ΘΕΜΑ Α

1^ο υποερώτημα

Να εξηγήσετε σε 70 λέξεις γιατί, σύμφωνα με το Κείμενο Α', είναι στη φύση του ανθρώπου να μη σκέφτεται τα γηρατειά και τους λόγους για τους οποίους αυτό είναι επιζήμιο.

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /10]

2^ο υποερώτημα

Ποια σχέση έχει ο τίτλος του Κειμένου Α' με το περιεχόμενό του (μονάδες 6); Τι πετυχαίνει, κατά τη γνώμη σας, η συντάκτρια με την επανάληψη της φράσης του τίτλου στο τέλος του κειμένου (μονάδες 4);

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /10]

3^ο υποερώτημα

Να εντοπίσετε στην τελευταία παράγραφο του Κειμένου Α' τρεις γλωσσικές επιλογές με τις οποίες η συγγραφέας προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη, ώστε να αντιμετωπίσει με ανθρωπιά τα άτομα της τρίτης ηλικίας. (μονάδες 9) Πώς εξυπηρετεί αυτόν τον στόχο καθεμία από αυτές τις γλωσσικές επιλογές; (μονάδες 6)

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /15]

ΘΕΜΑ Β

Η συγγραφέας στο κείμενο Α' επισημαίνει ότι «*Χρειάζεται να δώσουμε χώρο στους ηλικιωμένους, να τους δώσουμε δύναμη, έτσι ώστε να μπορέσουν κι εκείνοι να υποστηρίξουν την κοινωνία, όπως και για όσο μπορούν*». Σε ένα δικό σας άρθρο 350 περίπου λέξεων, που θα δημοσιευθεί στη σχολική εφημερίδα με αφορμή την ανάγνωση του κειμένου Α' στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας, να απαντήσετε στα εξής ερωτήματα:

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- α) Για ποιους λόγους πρέπει να εντάξουμε τους ηλικιωμένους στην ενεργό κοινωνική ζωή;
- β) Με ποιους συγκεκριμένους τρόπους μπορούμε να εντάξουμε τους ηλικιωμένους στην ενεργό κοινωνική ζωή;

Για τη σύνταξη του κειμένου σας μπορείτε να αξιοποιήσετε όσα στοιχεία από το κείμενο Α' θεωρείτε χρήσιμα.

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /30]

ΘΕΜΑ Γ

Πολύ συχνά σε ένα αφηγηματικό λογοτεχνικό κείμενο η αφήγηση της ιστορίας που διαβάζουμε διακόπτεται, για να αρχίσει η αφήγηση μιας άλλης ιστορίας, μικρότερης σε έκταση από την αρχική· μόλις αυτή ολοκληρωθεί, επανερχόμαστε στην αφήγηση της αρχικής ιστορίας. Η δευτερεύουσα αυτή αφήγηση ονομάζεται **εγκιβωτισμένη**. Να εντοπίσετε στο κείμενο Β' μια εγκιβωτισμένη αφήγηση (8 μονάδες) και να αναδείξετε τη λειτουργία της (12 μονάδες).

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /20]

ΘΕΜΑ Δ

Πώς θα χαρακτηρίζατε τον παππού από τις πράξεις του και τη στάση που είχε προς τη γυναίκα του; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας με στοιχεία του Κειμένου Β'. Ποιες σκέψεις και συναισθήματα σάς προκάλεσε η ανάγνωση του κειμένου Β'; Να απαντήσετε στα παραπάνω ερωτήματα σε 150 περίπου λέξεις.

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /15]

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 2) Α' Γενικού Λυκείου

Μ. Δευτέρα 29 Απριλίου 2024 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

[Το κείμενο της Σ. Αλωνιστιώτου, που ακολουθεί, δημοσιεύθηκε στο www.kathimerini.gr στις 13 / 06 / 2023].

Γήρας χωρίς οδηγίες χρήσης

Αν και υπάρχουν σαφείς, θαυμαστά τυπικές οδηγίες για τους τρόπους που θα οδηγηθείς με ασφάλεια στη μετά θάνατον ζωή, ας παραδεχθούμε ότι ελάχιστες υπάρχουν ως προετοιμασία για την παρούσα, εδώ και τώρα, ζωή. Υπάρχει, μάλιστα, κάτι για το οποίο αδικαιολογήτως υπάρχει απουσία προετοιμασίας αφού είναι αναπόφευκτος, καθολικός και μη αναστρέψιμος – τουλάχιστον μέχρι στιγμής – ανθρώπινος προορισμός: το γήρας, όπου φτάνουν οι περισσότεροι και ... όλο και περισσότεροι. Κανείς δεν σε προετοιμάζει για τα γηρατειά με την επιμελή φροντίδα που απολαμβάνουν άλλες ηλικίες, στις οποίες προσφέρονται πολλαπλών επιλογών οδηγίες για το τι να κάνεις και πώς θα αντιμετωπίσεις από τη βραδινή ψυχρούλα (με μια ριχτή ζακέτα) μέχρι την καταστροφή του σύμπαντος (γυρνώντας νωρίς στο σπίτι). Αλλά και κανείς δεν σε υποδέχεται με μια σχετικώς αντικειμενική αξιολόγηση που θα περιλαμβάνει το ποιος είσαι και τι μπορείς να κάνεις. Ακόμα και σε μια δουλειά γραφείου χωρίς ιδιαίτερες οικονομικές ή άλλες προοπτικές, όπου δεν απαιτείται να στύψεις την πέτρα με τα ηλιοκαμένα δυνατά χέρια σου, το πρώτο πράγμα που πρέπει να μάθει ο προσλαμβανών, από μακριά και χωρίς να σε δει, είναι η ηλικία σου. «Εξήντα; Θα σας ειδοποιήσουμε».

Στην πραγματικότητα, όλες οι «φροντίδες» προς την τρίτη ηλικία εμφανίζονται, αφού έχεις ήδη καταλήξει εκεί. Και τότε μάλλον το μόνο που δημιουργούν είναι μια κατάθλιψη που κανείς δεν έχει ανάγκη. Σύμφωνα με έρευνα (Παπαδημητρίου, Λιάππας &

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Λυκούρας, 2013), η κατάθλιψη αποτελεί την πιο συχνή διαταραχή ψυχικής υγείας στην τρίτη ηλικία με ποσοστό εμφάνισης 11 – 16% (ανεβαίνοντας στο 44% για τους ανθρώπους σε οίκους ευγηρίας), ενώ, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, στις ευρωπαϊκές χώρες το 2010 η συχνότητα της κατάθλιψης στους ηλικιωμένους ήταν 20%, που πιθανολογείται να ανέλθει στο 25% έως το έτος 2030. Επίσης, 1 στα 10 άτομα ηλικίας 65 – 84 ετών παρουσιάζει τουλάχιστον ένα μείζον καταθλιπτικό επεισόδιο. Δεδομένου δε ότι η Ελλάδα έρχεται δεύτερη, μετά την Ιταλία, πανευρωπαϊκά στον αριθμό των “ηλικιωμένων”... αξίζουμε λίγη προσοχή. Και μην ξεχνάμε ότι το 1982 στη Βιέννη η Παγκόσμια Συνέλευση του Γήρατος, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε., υιοθέτησε την ηλικία των 60 ετών και άνω ως όριο για την καταγραφή των ατόμων που ανήκουν στην Τρίτη Ηλικία, το 2000 η έναρξη της τρίτης ηλικίας προσδιορίστηκε μετά τα 65 έτη, ενώ η πρόβλεψη για τα επόμενα χρόνια είναι τα 70 έτη.

Οι γέροι δεν είναι ... γέροι. Είναι αυτό που ήταν πάντα, εγκλωβισμένοι σε ένα σώμα που παρακμάζει και στην εικόνα που αντανακλάται στην αντιμετώπιση των άλλων. Δεν θέλουν απαραίτητα να «δώσουν την ευχή» τους και οι ατελείωτοι μονόλογοι για αυτό που κάποτε ήταν ή έκαναν οφείλονται σε μεγάλο μέρος στο γεγονός ότι στη χώρα μας δεν συμμετέχουν ισότιμα στο κοινωνικό γίνεσθαι. Ποιος θέλει να ανατρέχει στο ένδοξο παρελθόν, όταν έχει ένα γεμάτο και δημιουργικό παρόν; Θέλουν, βεβαίως, να αναγνωρίζεται το παρελθόν τους, αλλά ως αξία προστιθέμενη, όχι ως μνημόσυνο.

Οι γέροι δεν είναι ... γέροι. Είναι αυτό που ήταν πάντα, πλην εγκλωβισμένοι σε ένα σώμα που παρακμάζει και στην εικόνα που αντανακλάται στην αντιμετώπιση των άλλων. Είναι δύσκολο να γερνάς σε έναν κόσμο που αποθεώνει τη νεότητα, όχι ως ηλικιακή ιδιότητα, αλλά ως προνομιακό χαρακτηριστικό που δικαιούται να κάνουν πέρα όλοι και όλα στο πέρασμά του.

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

Το ποίημα της Κατερίνας Αγγελάκη - Ρουκ, που ακολουθεί, πραγματεύεται τη λύτρωση που προσφέρει η ποίηση στον, ηλικιωμένο πλέον, ποιητή / άνθρωπο.]

Ποιητικό Υστερόγραφο

Τα ποιήματα δεν μπορούν πια
να 'ναι ωραία
αφού η αλήθεια έχει ασχημύνει.
Η πείρα είναι τώρα
το μόνο σώμα των ποιημάτων
κι όσο η πείρα πλουταίνει
τόσο το ποίημα τρέφεται και ίσως δυναμώσει.
Πονάν τα γόνατά μου
και την Ποίηση δεν μπορώ πια να προσκυνήσω,
μόνο τις έμπειρες πληγές μου
μπορώ να της χαρίσω.
Τα επίθετα μαράθηκαν
μόνο με τις φαντασιώσεις μου
μπορώ τώρα την Ποίηση να διανθίσω.
Όμως πάντα θα την υπηρετώ
όσο βέβαια εκείνη με θέλει
γιατί μόνο αυτή με κάνει λίγο να ξεχνώ
τον κλειστό ορίζοντα του μέλλοντός μου.

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

ΘΕΜΑ Α

1^ο υποερώτημα

Σε 70 περίπου λέξεις να εξηγήσετε γιατί, σύμφωνα με το περιεχόμενο των δύο τελευταίων παραγράφων του Κειμένου Α', δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε τους ηλικιωμένους ως «γέρους».

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /10]

2^ο υποερώτημα

Ποια θέση διατυπώνει η συγγραφέας στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου Α' με ελαφρά ειρωνεία; (4 μονάδες) Γιατί επιλέγει την ελαφρά ειρωνεία, για να διατυπώσει τη θέση αυτή; (3 μονάδες). Έπειτα, γιατί επιλέγει στατιστικά στοιχεία, αποτελέσματα ερευνών και αριθμητικά δεδομένα, για να τεκμηριώσει τη θέση αυτή; (3 μονάδες)

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /10]

3^ο υποερώτημα

Να εξηγήσετε τη λειτουργία των σημείων στίξης στα παρακάτω αποσπάσματα του κειμένου Α':

- ☞ τη διπλή παύλα (1^η παράγραφος): μη αναστρέψιμος – τουλάχιστον μέχρι στιγμής – άνθρωπος
- ☞ τα εισαγωγικά (1^η παράγραφος): «Εξήντα; Θα σας ειδοποιήσουμε»
- ☞ τα εισαγωγικά (2^η παράγραφος): όλες οι «φροντίδες» προς την τρίτη ηλικία
- ☞ την παρένθεση (2^η παράγραφος): (Παπαδημητρίου, Λιάππας & Λυκούρας, 2013)
- ☞ το ερωτηματικό (3^η παράγραφος): Ποιος θέλει να ανατρέχει στο ένδοξο παρελθόν, όταν έχει ένα γεμάτο και δημιουργικό παρόν;

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /15]

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΘΕΜΑ Β

«Ποιος θέλει να ανατρέχει στο ένδοξο παρελθόν, όταν έχει ένα γεμάτο και δημιουργικό παρόν;» επισημαίνει για τους ανθρώπους που βρίσκονται στην τρίτη ηλικία η συγγραφέας του κειμένου Α'. Έχοντας διαβάσει το κείμενο αυτό στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας, αποφασίζετε να συντάξετε άρθρο 350 περίπου λέξεων, το οποίο θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα του σχολείου σας, για να αναφερθείτε

- α) στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ηλικιωμένοι στην Ελλάδα και
- β) σε συγκεκριμένους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να επανεντάξουμε τους ηλικιωμένους στην κοινωνική ζωή.

Για τη σύνταξη του άρθρου σας μπορείτε να αξιοποιήσετε δημιουργικά όσα στοιχεία του κειμένου Α' θεωρείτε χρήσιμα.

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /30]

ΘΕΜΑ Γ

Στο ποίημα / κείμενο Β' η ποιήτρια αξιοποιεί σε αρκετούς στίχους την προσωποποίηση. Να εντοπίσετε δύο σχετικά χωρία (8 μονάδες) και να εξηγήσετε πώς οι προσωποποιήσεις που επιλέξατε συμβάλλουν στην ανάδειξη του θέματος του ποιήματος / κειμένου Β' (12 μονάδες).

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /20]

ΘΕΜΑ Δ

Ποια σχέση έχει αναπτύξει το ποιητικό υποκείμενο, που βρίσκεται πλέον στα γεράματα, με την Ποίηση; Πώς αντιλαμβάνεστε, εσείς προσωπικά, την προσφορά της Ποίησης στους μεγαλύτερους σε ηλικία ανθρώπους; Να απαντήσετε στα παραπάνω ερωτήματα σε ένα ερμηνευτικό σχόλιο 150 περίπου λέξεων, στο οποίο θα κάνετε τρεις τουλάχιστον παραπομπές σε συγκεκριμένους στίχους του ποιήματος/κειμένου Β.

[ΜΟΝΑΔΕΣ: /15]